

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

14 тиждень

(01 - 07.04.2024)

Дата випуску:

09.04.2024

www.phc.org.ua

fb.com/phc.org.ua

Резюме за 14 тижень по Україні

- Інтенсивний показник захворюваності на ГРВІ, включно із COVID-19, становить 337,9 на 100 000 населення, що на 30,1% менше епідемічного порога, розрахованого для України, та на 8,1% менше аналогічного показника минулого тижня.
- В порівнянні з попереднім тижнем за даними рутинного епідеміологічного нагляду кількість захворілих на ГРВІ серед дорослих та дітей віком до 17 років зменшилася на 6,1% та 9,7% відповідно.
- В 14 (56%) регіонах продовжується циркуляція вірусів грипу, що свідчить про широке географічне поширення вірусів грипу в Україні; в системах рутинного та дозорного епідеміологічного нагляду частка позитивних результатів на віруси грипу типів А та В становить 32,8%.
- В системі дозорного епіднагляду зареєстровано 120 пацієнтів, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку грипоподібного захворювання (ГПЗ), інтенсивний показник – 189,2 на 100 000 населення, що на 16,3% більше показника минулого тижня.
- Серед пацієнтів, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку тяжкої гострої респіраторної інфекції (ТГРІ), зареєстровано 90 пацієнтів, пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 1,7%.
- В системі дозорного епідеміологічного нагляду визначені віруси грипу, парагрипу, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси та SARS-CoV-2.
- Протягом звітного тижня зареєстровано 14 летальних випадків від грипу та ГРВІ, із них 1 випадок внаслідок грипу та 13 випадків серед осіб, які мали позитивний результат тесту на COVID-19.
- Протягом звітного тижня профілактичні щеплення проти грипу отримало 118 осіб, із них 75 осіб із груп медичного та епідемічного ризиків (табл. 1).

Резюме з початку сезону по Україні

- Протягом епідемічного сезону, з 02 жовтня 2023 року до 07 квітня 2024 року, на ГРВІ перехворіло 4 148 645 осіб (11,5% від населення країни), що на 25,7% більше аналогічного періоду сезону 2022-2023 років. З початку поточного епідемічного сезону серед загальної кількості пацієнтів із ГРВІ за результатами тестування встановлено 153 468 випадків захворювання на COVID-19 – 3,7% від загальної кількості зареєстрованих випадків ГРВІ (табл. 1).
- З початку поточного епідемічного сезону кількість померлих осіб від грипу та ГРВІ становить 978 випадків, із них 78 випадків унаслідок грипу та 900 випадків серед осіб, які мали позитивний результат тесту на COVID-19.
- Станом на 07 квітня за даними рутинного епідеміологічного нагляду серед позитивних результатів лабораторних досліджень домінують віруси SARS-CoV-2 в 93,1% випадках, в інших випадках визначені віруси грипу та респіраторної групи (парагрип, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, бокавіруси, метапневмовіруси).
- Станом на 07 квітня проти грипу вакциновано 143 299 осіб, з них 91 106 осіб з групи медичного та епідемічного ризику, що становить 1,07% від загальної цільової групи.

Таблиця 1. Основні показники за 14 тиждень та з початку епідемічного сезону

№ п/п	Назва показника	Всього з початку сезону	За поточний тиждень	За минулий тиждень	Ріст/зниження
Інформація про захворюваність на ГРВІ					
1	Кількість випадків, інтенсивний показник	4 148 645 11 528,2	121 584 337,9	132 338 367,7	-8,1%
	із них дітей, інтенсивний показник	2 277 291 33 758,1	67 257 997,0	74 508 1 104,5	-9,7%
2	Госпіталізовано, із них дітей	125 052 66 670	3 747 2 073	4 275 2 493	-528 вип. -420 вип.
3	Кількість летальних випадків унаслідок грипу, із них дітей	78 3	1 0	2 1	-1 вип. -1 вип.
4	Кількість осіб, які вакциновані проти грипу, із них осіб груп ризику	143 299 91 106	118 75	181 108	-63 особи -33 особи
Інформація щодо проведених досліджень на визначення вірусів грипу методом ПЛР					
1	Кількість проведених досліджень в рутинній системі епіднагляду	12 361	336	463	-127 досл.
1.1	із них із позитивним результатом, %	3 404 27,5%	104 31%	144 31,1%	-40 досл.
2	Кількість проведених досліджень в дозорній системі епіднагляду	3731	115	93	+22 досл.
2.1	із них із позитивним результатом	1542 41,3%	44 38,3%	39 41,9%	+5 досл.
Інформація про захворюваність на COVID-19					
1	Кількість підтверджених випадків COVID-19, із них дітей	153 468 17 548	1 272 128	1 433 136	-11,2% -5,9%
2	Госпіталізовано, із них дітей	33 250 6 074	455 59	503 62	-48 вип. -3 вип.
3	Кількість летальних випадків із діагнозом COVID-19, із них дітей	900 4	13 0	21 0	-12 вип.

Захворюваність на грип та ГРВІ в сусідніх країнах (13 тиждень 2024 року)

За даними спільного бюлетеня Всесвітньої організації охорони здоров'я і Європейського центру профілактики та контролю захворювань (<https://erviss.org>) у Польщі та Словаччині зареєстрована середня інтенсивність епідемічного процесу. Молдова та Угорщина повідомили про фонову активність грипу.

Про регіональне географічне поширення вірусів грипу доповіли з Молдови. В Польщі, Словаччині та Угорщині зареєстровано спорадичне поширення вірусів грипу.

На звітному тижні інформацію щодо реєстрації випадків захворюваності на грип не надали Білорусь та Румунія (рис. 1).

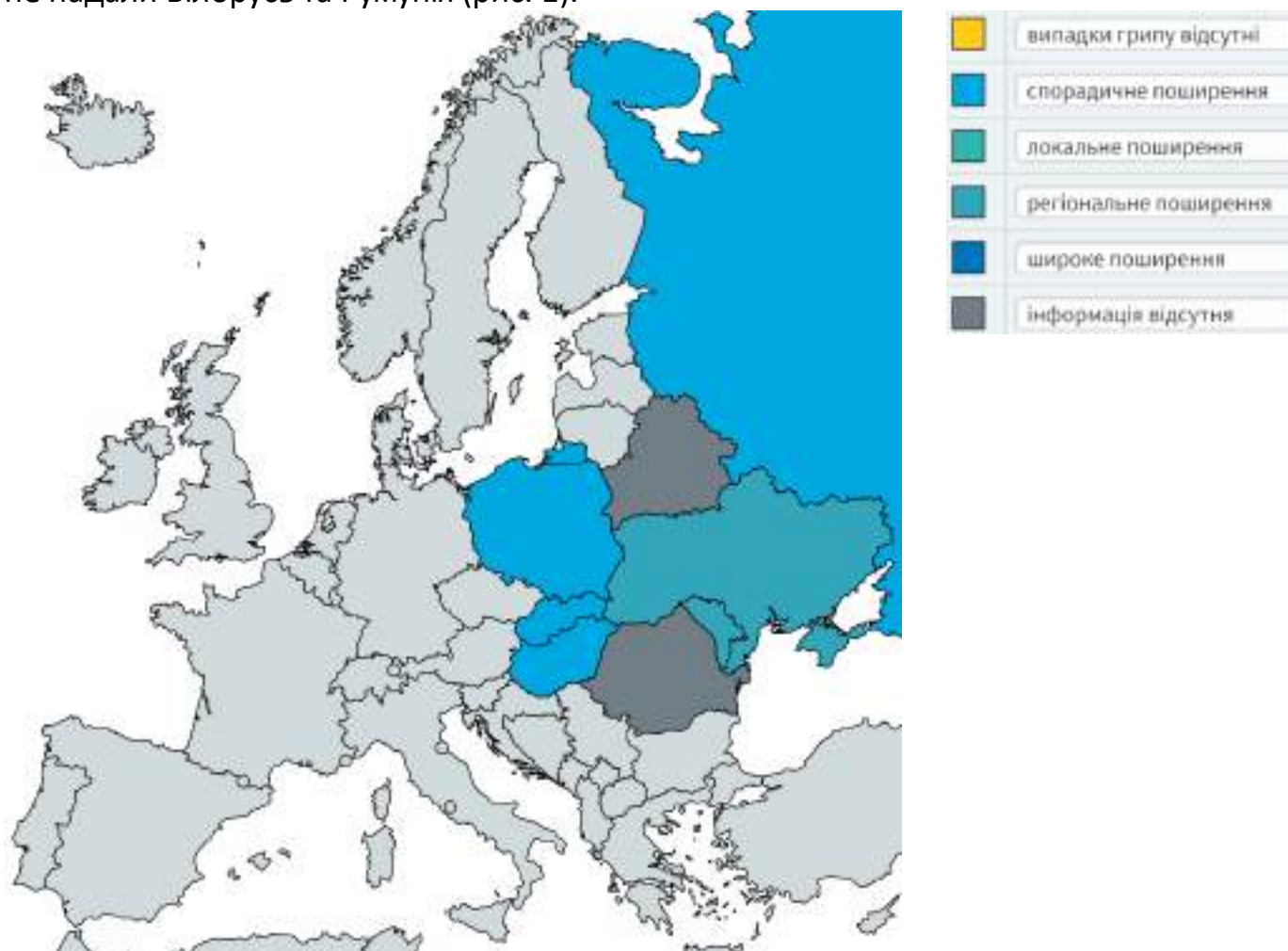

Рис. 1. Згідно даних щодо географічного поширення грипу в країнах європейського регіону (<https://erviss.org>) за 13 тиждень 2024 року

Моніторинг рівня підвищеної смертності

За результатами звітів 25 країн Європи, що на 12 тижні 2024 року взяли участь у Європейському проєкті моніторингу надлишкової смертності для прийняття рішень у секторі громадського здоров'я (EuroMOMO) визначено, що загальні об'єднані оцінки знаходяться в межах очікуваних рівнів після тривалого періоду підвищеної загальноєвропейської смертності через пандемію COVID-19 (рис. 2). Треба врахувати, що результати аналізу можуть відрізнятися залежно від країни, включеної до щотижневого звіту, та затримки реєстрації випадків.

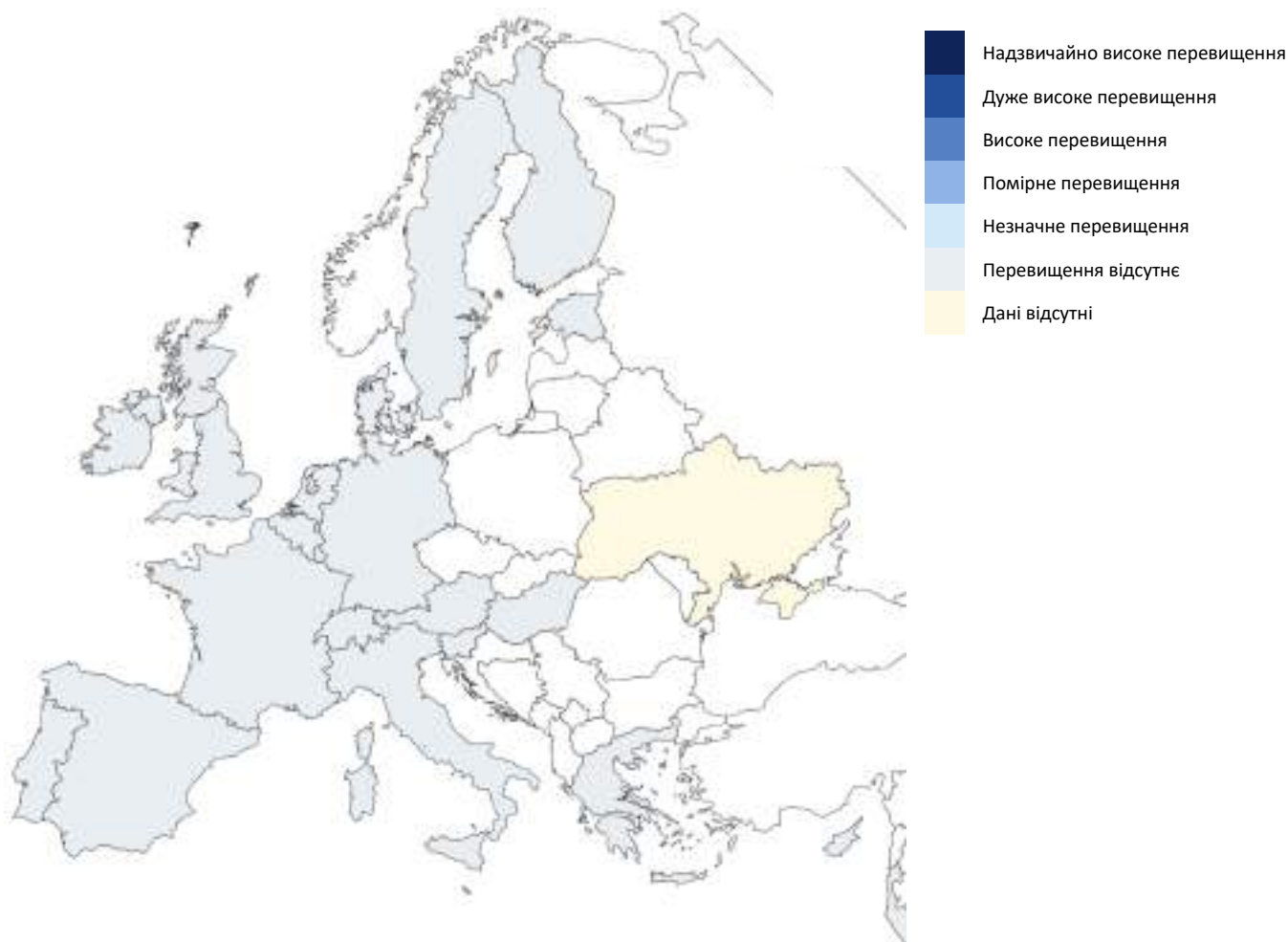

Рис. 2. Рівень надлишкової смертності від грипу на основі мапи з щотижневим Z-показником¹ для всього населення у країнах-партнерах EuroMOMO та субнаціональних регіонах, що надають дані, 12 тиждень 2024 року

Аналіз даних рутинного епідеміологічного нагляду

1. Гострі респіраторні вірусні інфекції (ГРВІ)

Дані рутинного епіднагляду за 14 тиждень 2024 року надані закладами охорони здоров'я усіх областей України, крім Луганської.

Значення інтенсивного показника захворюваності розраховане на основі кількості всіх зареєстрованих випадків ГРВІ (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, COVID-19 та інші).

За звітний тиждень на ГРВІ захворіло 121 584 особи, із них 67 257 – діти віком до 17 років. Серед загальної кількості пацієнтів із ГРВІ питома вага дітей становить 55,3%. Інтенсивний показник захворюваності² становить 337,9 на 100 000 населення, що на 30,1% менше епідемічного порога, розрахованого для України, та на 8,1% менше аналогічного показника минулого тижня (рис. 3).

¹ Z-показник надлишкової смертності – стандартизоване відхилення кількості смертей від базової лінії, розрахованої для певного регіону. Використовують для порівняння показників надлишкової смертності між країнами або регіонами в нашій країні, різними популяціями або між різними періодами часу

² Інтенсивний показник захворюваності розрахований згідно кількості населення за даними Державної служби статистики України

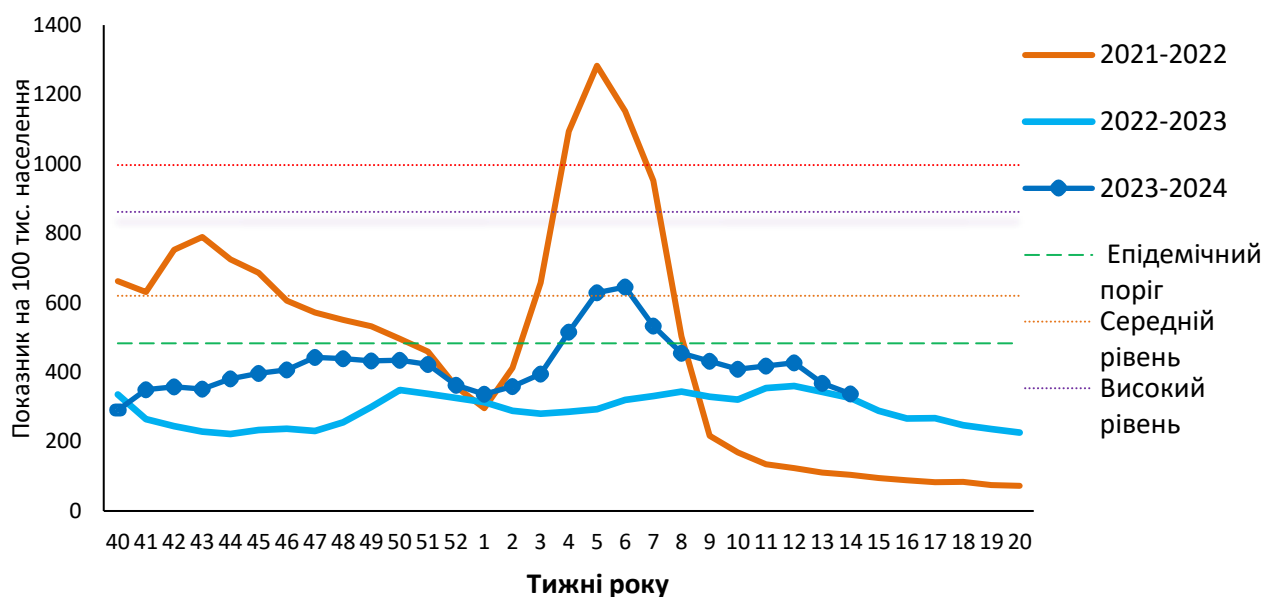

Рис. 3. Інтенсивний показник захворюваності на грип і ГРВІ та рівень перевищення епідемічного порогу, 14 тиждень 2024 року

На рисунку 4 показаний розподіл регіонів України за рівнями епідемічної активності захворюваності на ГРВІ. Перевищення епідемічного порогу низького рівня зареєстровано в Житомирській, Тернопільській та Черкаській областях. В інших регіонах України ситуація стабільна, зберігається передепідемічний рівень.

Рис. 4. Розподіл регіонів України за рівнями епідемічної активності захворюваності на ГРВІ, 14 тиждень 2024 року

З 01 до 07 квітня було госпіталізовано 3 747 осіб (3,1% від загальної кількості захворілих на ГРВІ), із них 2 073 – діти віком до 17 років, що становить 55,3% серед госпіталізованих.

Протягом звітного тижня в системі рутинного епідеміологічного нагляду в місті Києві зареєстрований один летальний випадок особи віком 64 роки; одночасно були визначені фрагменти РНК вірусів грипу типу А не субтипований і SARS-CoV-2; профілактичні щеплення проти грипу у поточному сезоні відсутні.

2. Гостра респіраторна хвороба COVID-19, спричинена коронавірусом SARS-CoV-2

Протягом звітного тижня за даними рутинного епідеміологічного нагляду серед загальної кількості пацієнтів із ГРВІ зареєстровано 1 272 пацієнти, які мали позитивний результат тесту на COVID-19. У структурі ГРВІ питома вага захворюваності на COVID-19 становить 1%. Від загальної кількості пацієнтів із COVID-19 госпіталізовано 455 (35,8%) особи.

Найбільша кількість випадків COVID-19 на 100 000 населення зареєстрована в Чернігівській та Хмельницькій областях (рис. 5).

Рис. 5. Розподіл регіонів України за рівнем захворюваності на COVID-19, 14 тиждень 2024 року

Протягом звітного тижня серед дітей віком до 17 років зареєстровано 128 підтверджених випадків COVID-19, що на 5,9% менше минулого тижня. Медичну допомогу в умовах стаціонару отримали 59 дітей, що становить 13% від всіх госпіталізованих осіб із COVID-19, із них 1 дитина віком до 14 років отримала медичну допомогу у відділенні реанімації та інтенсивної терапії.

За даними рутинного епідеміологічного нагляду протягом звітного тижня було зареєстровано 13 летальних випадків серед осіб, які мали позитивний результат тесту на COVID-19. Всі померлі не мали профілактичних щеплень проти COVID-19 протягом останніх 12 місяців.

3. Лабораторні дослідження в системі рутинного епідеміологічного нагляду за ГРВІ

За результатами лабораторного дослідження зразків матеріалів від 2 502 пацієнтів із закладів охорони здоров'я в 240 (9,6%) випадках визначено віруси респіраторної групи інфекцій (табл. 2). Із всіх позитивних знахідок віруси SARS-CoV-2 визначені в 237 (98,8%) випадках.

В 7 областях України та місті Києві серед 336 пацієнтів із підозрою на грип в 104 (31%) зразках матеріалів визначені фрагменти РНК вірусів грипу типу А не субтипований, А(Н1)рdm09 та В.

Таблиця 2. Результати досліджень зразків матеріалів від пацієнтів закладів охорони здоров'я України за 14 тижднів 2024 року

Показники	Звітний тиждень	Всього від початку сезону
Кількість обстежених осіб на грип	336	12 361
Кількість позитивних результатів, (%)	104 31%	3 404 27,5%
А не субтипований	18	2 268
А(Н1)рdm09	2	511
А(Н3)	0	6
В	84	619
Кількість обстежених осіб на ГРВІ	2 502	78 004
Кількість позитивних результатів, (%)	240 9,6%	14 122 18,1%
Парагрип	0	61
Аденовіруси	1	229
RS-віруси	0	427
Риновіруси	1	168
Бокавіруси	0	26
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	0	3
Метапневмовіруси	1	56
SARS-CoV-2	237	13 152

4. Вакцинація проти грипу

За 14 тижднів 2024 року проти грипу вакциновано 118 осіб, зокрема 75 із них - особи з груп медичного та епідемічного ризиків (рис. 6).

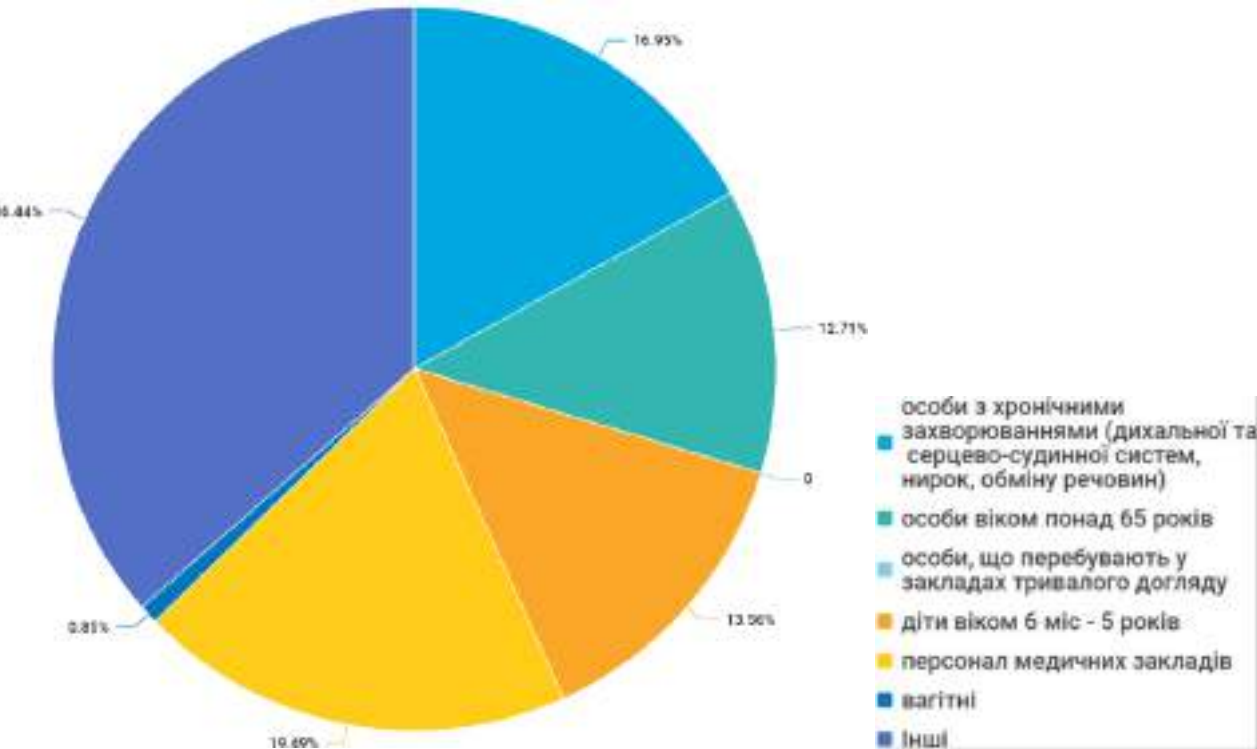

Рис. 6. Питома вага представників груп ризику, які отримали щеплення проти грипу, 14 тижднів 2024 року

Аналіз даних дозорного епідеміологічного нагляду

1. Дозорний епіднагляд за грипоподібними захворюваннями

Дозорний епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ (ДЕН) здійснюється у 12 регіонах України відповідно до географічного розподілу: північ – Київ, Суми та Чернігів, схід – Дніпро та Харків, південь – Запоріжжя та Одеса, захід – Львів, Рівне та Чернівці, центр – Кропивницький та Вінниця.

ДЕН забезпечують 15 закладів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) і 20 стаціонарних закладів охорони здоров'я (дозорні лікарні).

За інформацією, що надали 15 закладів ПМСД, протягом 14 тижня 2024 року зареєстровано 120 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ГПЗ. Показник захворюваності серед дорослого населення становить 146,3 на 100 000 населення, що на 7,1% більше показника минулого тижня. Серед дітей віком до 17 років показник захворюваності проти минулого тижня також збільшився на 22,4% і становить 337,2 на 100 000 населення.

З-поміж 120 пацієнтів із ГПЗ у 72 (60%) осіб було відібрано зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 62 зразків матеріалів у 24 (38,7%) випадках отримано позитивні результати, із них в 10 (41,7% від числа позитивних знахідок) випадках отримано позитивні результати на визначення вірусів грипу. При дослідженні зразків матеріалів в Запорізькій області визначено в одному випадку фрагменти РНК вірусів грипу типу А(Н1)рdm09. Також по одному випадку зареєстровано в Запорізькій, Кіровоградській та Сумській областях, де визначено фрагменти РНК вірусів грипу типу А не субтиповані. Фрагменти РНК вірусів грипу типу В визначені в Дніпропетровській (1), Запорізькій (1), Львівській (1), Одеській (1) та Сумській (2) областях (табл. 3).

З початку епідемічного сезону від 4 352 пацієнтів із ГПЗ лабораторно досліджено 1 970 (45,3%) зразків матеріалів, отримані позитивні результати у 760 випадках – 38,6% (рис. 7).

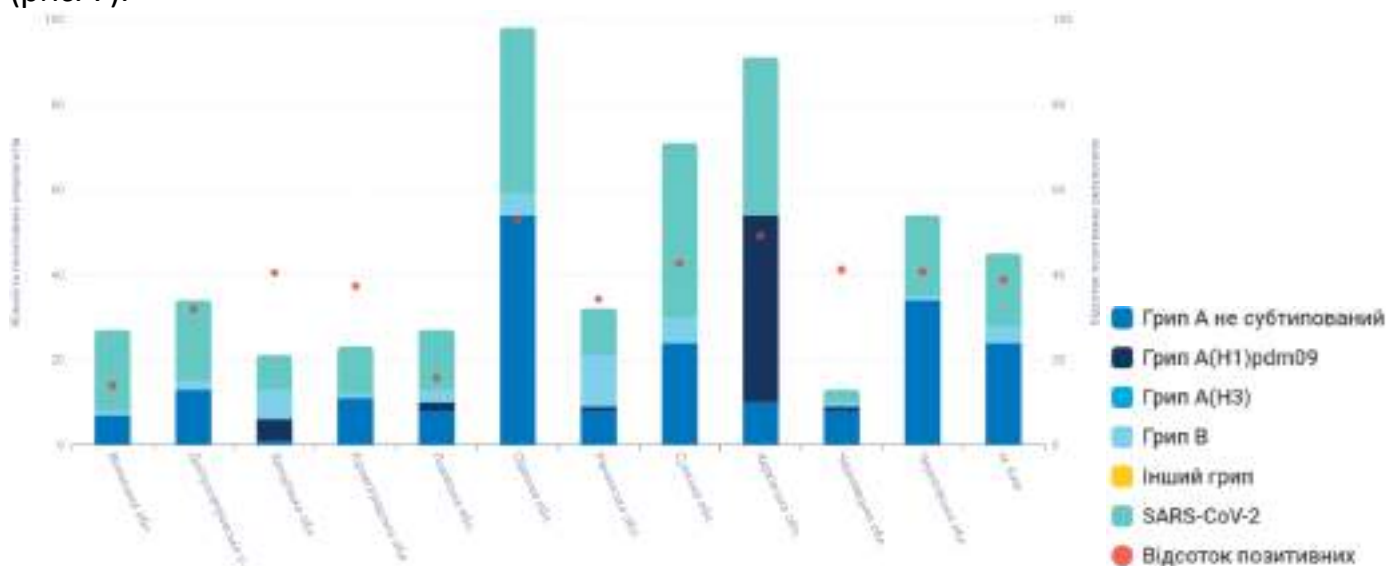

Рис. 7. Результати обстеження осіб із ГПЗ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2023/2024 (станом на 14 тиждень 2024 року)

2. Дозорний епіднадгляд за тяжкою гострою респіраторною інфекцією

За інформацією, що надали 20 дозорних лікарень, упродовж звітного тижня зареєстровано 90 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ТГРІ, із них 52 (57,8%) – діти віком до 17 років. Пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 1,7%.

З-поміж 90 випадків ТГРІ у 58 (64,4%) пацієнтів було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 53 зразків матеріалів у 20 (37,7%) випадках отримано позитивні результати, із них в 14 (70%) випадках визначені віруси грипу. При лабораторному дослідженні зразків матеріалів від пацієнтів із ТГРІ в Вінницькій, Рівненській, Одеській областях та місті Києві по одному випадку визначено віруси грипу типу А не субтиповані, фрагменти РНК вірусів грипу типу А(Н1)рdm09 – в Запорізькій (1) та Харківській (2) областях. Фрагменти РНК вірусів типу В визначено у Вінницькій (1), Запорізькій (1), Кіровоградській (4) та місті Києві (1) (табл. 3).

З початку епідемічного сезону з-поміж 4 297 пацієнтів, клінічний стан яких відповідає ТГРІ, лабораторно досліджений 1 761 (41%) зразок матеріалів. Отримано позитивні результати на віруси респіраторної групи інфекцій в 782 (44,4%) випадках (рис. 8).

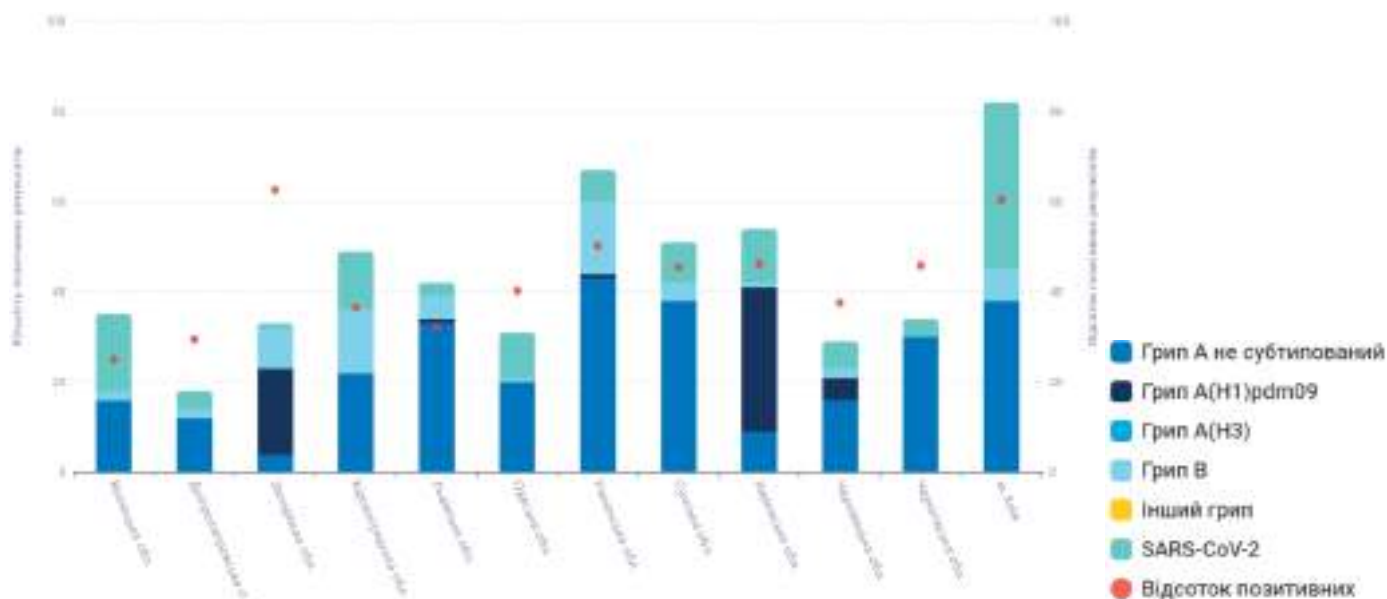

Рис. 8. Результати обстеження осіб із ТГРІ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2023/2024 (станом на 14 тиждень 2024 року)

Таблиця 3. Результати досліджень зразків матеріалів із дозорних джерел за 14 тижднів 2024 року

Показники	Звітний тиждень		Всього за звітний тиждень	Сезон 2023/2024		Всього від початку сезону
	ГПЗ	ТГРІ		ГПЗ	ТГРІ	
Кількість досліджених зразків матеріалу	62	53	115	1970	1761	3731
Кількість позитивних зразків, абс.знач. (%)	24 38,7%	20 37,7%	44 38,3%	760 38,6%	782 44,4%	1542 41,3%
Кількість вірусів грипу, % від числа позитивних	10 41,7%	14 70%	24 54,5%	298 39,2%	402 51,4%	700 45,4%
А, всього	4	7	11	255	339	594
А не субтипівані	3	4	7	202	281	483
А(Н1)рdm09	1	3	4	53	58	111
А(Н3)	0	0	0	0	0	0
В	6	7	13	43	63	106
Інші віруси респіраторної групи інфекцій, % від числа позитивних	14 58,3%	6 30%	20 45,5%	462 60,8%	380 48,6%	842 54,6%
Парагрип	2	0	2	37	21	58
Аденовіруси	1	1	2	66	79	145
RS-віруси	4	2	6	47	101	148
Риновіруси	2	2	4	45	34	79
Бокавіруси	0	0	0	6	5	11
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	0	0	0	2	0	2
Метапневмовіруси	0	1	1	21	17	38
SARS-CoV-2	5	0	5	238	123	361